

När förutsättningar förändras

För sju år sedan satte vi spaden i marken för att påbörja bygget av den nya stadsdelen Oceanhamnen. Sedan dess har klimatfrågan rusat upp på agendan och staden har fattat modiga beslut om att vi ska vara klimatneutrala 2030. Det som är viktigt nu var ännu inte riktigt på tapeten då. Förutsättningar förändras och de parallella processerna är många.

Mitt i detta enorma, långdragna och föränderliga projekt finns vår kollega **Karin Kasimir**. Hon måste vara flexibel, påhittig, våga välja och välja bort.

Mars 2015. Den första markanvisningstävlingen för en ny attraktiv stadsdel i det tidigare hamnområdet är avslutad. Planarkitekten Karin Kasimir, exploateringsingenjören, stadsarkitekten och bygglovsarkitekten träffas kontinuerligt med byggherrarna och deras arkitekter, stämmer av och följer upp så att allt flyter på och kvaliteten i projekten säkerställs.

Med på agendan finns femton hållbarhetsmål för Oceanhamnen, i linje med stadens livskvalitetsprogram. Det första av dem är "Verka för att intentionerna i Miljöprofil H+ tillvaratas och utvecklas i planeringen och genomförandet av Oceanhamnens första etapp."

– I Miljöprofil H+ fanns klimatfrågan tydligt med, men så här i backspegeln känns det ganska tandlöst att skriva "verka för...". På senare år har medvetenheten och insikten kring klimatförändringarna ökat mycket. Vi har förstått att vi måste ställa mycket högre krav på byggherrarna, samtidigt ställer till exempel Länsstyrelsen högre krav på oss i planeringen. Det blir nya aspekter och parametrar vi måste ta hänsyn till under arbetets gång, berättar Karin.

Femton mål har blivit fyra krav

Snart sju år har gått sedan det första spadtaget togs och siktet är inställt på etapp tre och fyra. Under tiden har Helsingborgs stad infört målet att bli klimatneutrala 2030 – en målsättning som lett och leder till nya synsätt och skärpta krav. De tidigare femton **målen** har vässats till fyra **krav** som byggherrarna ska uppnå, och kompletterats med en livskvalitetsprofil för Oceanhamnen där både staden och byggherrarna tydliggör vilka åtgärder som görs för att nå målen.

”Det gäller att vara påhittig och försöka tänka ett steg längre.
/ Karin

” Vi är tuffare nu. Alla nya projekt, både byggnader och anläggningar, måste kunna redovisa netto noll-utsläpp av koldioxid.
/ Karin

– Vi är tuffare nu. Alla nya projekt måste kunna redovisa netto noll-utsläpp av koldioxid. Med tanke på stadens klimatmål är det nödvändigt – 2030 är inte särskilt långt bort i byggbranschen. Det handlar till stor del om att ha en dialog med byggherrarna – de vill ju göra något bra och har ofta höga ambitioner. Byggherrarna ska följa H+ energistrategi med krav på bland annat energiförbrukning och lokal förnybar elproduktion. Vi ställer krav på samordning av bygglogistik och anslutning till det källsorterande avloppssystemet "Tre-rör-ut".

Två sidor av klimatfrågan

I sin roll som planarkitekt ritar Karin strukturen för stadsdelen och driver planprocessen. I detaljplanen regleras markanvändningen – var det ska vara bebyggelse och var det ska vara gator, torg och parker. Men också hur höga byggnaderna får vara, hur fasaderna ska delas in för att skapa variation och var det ska vara lokaler i bottenvåningarna. Platsen har komplexa förutsättningar och detaljplanerna bygger på mängder av utredningar om till exempel buller från hamnverksamheten, risker med farligt gods, mobilitet och parkering, hur vinden blåser och solen lyser, markföroreningar och – numera självklart – klimatförändringarna.

– Det finns två sidor av klimatförändringarna som påverkar planeringen. Dels måste vi minska vår klimatpåverkan, dels måste vi skydda oss från det som händer i världen, som höjda havsnivåer och extremväder. Det gäller att hantera båda dessa sidor när man planerar en ny stadsdel.

Höj golvnivån en halvmeter till?

Under tiden Oceanhamnen växer fram kommer det in nya rapporter från IPCC* som förändrar förutsättningarna så att man behöver tänka om och uppdatera utredningar. Karin behöver vara flexibel och göra avvägningar mellan olika intressen.

– I de första etapperna var Länsstyrelsen nöjda med att vi säkrade lägsta golvnivån till 3,5 meter över havet som klimatanpassningsåtgärder. Nu menar de att vi behöver höja till 4 meter istället. Vi vill ogärna höja marken ytterligare, utan löser det genom att möjliggöra för att kunna bygga en halvmeter hög mur längs kajen – om det skulle behövas. Men bostäder i följande etapper kommer att ha en lägsta golvnivå på 4 meters höjd från vattnet. Högre golvnivåer i bostaden kan ju också ses som en fördel genom minskad insyn.

– Skyfall är också en klimatfråga, men något som vi inte behövde planera för i första etappen. Om vi höjer marken, hur blir det då med till exempel hamnkontoret som hamnar i en grop? Vi försöker hitta smarta lösningar på vattenavrinning tillsammans – landskapsarkitekt Sara Schlyter har bra koll på promillelutningarna!

*Intergovernmental Panel on Climate Change, FN:s vetenskapliga klimatpanel. FN:s klimatpanel tar fram rapporter som sammanfattar och bedömer den bästa tillgängliga kunskapen om klimatet. FN:s klimatrappporter är det viktigaste vetenskapliga underlaget för politiska beslut om klimatet.

En ö i sikte

Härnäst väntar uppförandet av det nya badhuset Oceanbadet, med preliminär invigning 2027, och så småningom även en ö mellan Oceanpiren och Oslopiren. Ön är ett komplext projekt med flera parallella processer – det krävs både en ny detaljplan och tillstånd för vattenverksamhet. Som tur är har stadsbyggnadsförvaltningen många kunniga medarbetare och Karin jobbar tillsammans med bland andra kollegorna Anette Fröberg och Martin Forsberg på projektenheten för att reda ut alla kluriga utmaningar.

Och så, till sist ...

– Vi har vårt tydliga mål och vi behöver hjälpas åt att välja ännu mer medvetet. Tänk vilken stor skillnad vi kan göra tillsammans. Ett litet tips till Helsingborgs stad: hur vore det att dela ut en extra ledighetsdag om man väljer semesterresa med tåg istället för flyg?

Vad i hela världen gör vi?

Klimatet är en hjärtefråga för oss på stadsbyggnadsförvaltningen. Det var ett prioriterat område i vår verksamhetsplan 2022 och fortsätter att vara det 2023. Vad innebär det i praktiken? Vad i hela världen gör vi? Just det vill vi bli bättre på att berätta om, och den här artikeln är en del av vår berättelse.

